

Valtuutettu Kristiina Hellsten ym. aloite: Turun torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on Turun näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen sosialidemokraattinen, vihreä ja vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittävät, että:

1) Turun edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla

ja

2) Turku päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen. Samalla selvitetään seudullisesti nykymuotoisen maksuttoman toisen asteen säilyttäminen Turun seudun asukkaille.

Kaupunginvaltuusto

13.5.2024

Turku 13.5.2024

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Vihreä valtuustoryhmä
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Keskustan Turun valtuustoryhmä

Hellsten Kristiina (SDP)

Kannattajat (39 kpl)

Yrttiaho Johannes (JY)
Furuholm Timo (VAS)
Seila Viivu (SDP)
Sundqvist Mikaela (VIHR)
Mohamed Yusuf (SDP)
Toivari Henry (HT)
Holopainen Selmi (VAS)
Karjalainen Riitta (KESK)
Rosenlöf Jarmo (SDP)
Koiranen Sara (VAS)
Lumme Riina (VIHR)
Nurmio Timo (SDP)
Vähä-Heikkilä Matti (VIHR)
Ilvessalo Saara (VIHR)
Laivoranta Jarmo (KESK)
Ratilainen Niina (VIHR)
Peltonen Petra (SDP)
Marjamaa Aino (VIHR)
Koivusalo Mari-Elina (SDP)
Vörlund-Wallenius Terhi (RKP)
Andersson Li (VAS)
Muukkonen Mirka (VAS)
Mäkipää Anna (VAS)
Diop Paco (VAS)
Pätäri Taru (SDP)
Ruusunen Mimmi (KESK)
Maaskola Mika (SDP)
Sultan Abdullahi (VAS)
Engblom Sofia (VIHR)
Andersson Janina (VIHR)
Elo Piia (SDP)
Weber Konsta (VIHR)
Rantanen Elina (VIHR)
Sandelin Elina (ES)
Eloranta Eeva-Johanna (SDP)
Hersi Muhiadin (VAS)
Saarinen Jaana (SDP)
Uusitalo-Heikkinen Mervi (VAS)
Jormalainen Joonas (VAS)

